

บันทึก

เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการนับเวลาราชการเป็นทวีคูณ

๑. กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ ๔๒๗๑/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๘ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาและให้ความเห็นในปัญหาซึ่งกระทรวงการคลังหารือมา ดังต่อไปนี้

๒. มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญทหาร พุทธศักราช ๒๔๘๒ บัญญัติว่า

“การนับเวลาราชการเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญนั้น

ฯลฯ

ฯลฯ

(ข) เวลากระทำหน้าที่ในสงคราม หรือปราบปรามการจลาจล หรือในเวลาเหตุฉุกเฉินตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด นับแต่วันสั่งให้รับหน้าที่จนถึงวันสั่งให้เลิก หรือเวลากระทำหน้าที่ในเรือดำน้ำ นับแต่วันสั่งให้เป็นนักดำเรือดำน้ำจนถึงวันพ้นจากฐานะเป็นนักดำเรือดำน้ำ ให้นับเวลาราชการเป็นทวีคูณ”

ฉะนั้น ในระหว่างที่เกิดสงครามมหาเอเชียบูรพาขึ้น กระทรวงกลาโหมจึงได้อนุมัติให้ผู้ที่ทำหน้าที่ในสงคราม ซึ่งมีทั้งทหารและพลเรือนได้นับเวลาระหว่างนั้นเป็นทวีคูณเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ ซึ่งกระทรวงการคลังได้คำนวณส่งจ่ายไปแล้วเป็นจำนวนมากรายด้วยกัน และสำหรับผู้มีสิทธินับเวลาราชการระหว่างนั้นเป็นทวีคูณ แต่ยังคงรับราชการอยู่ในเวลานี้ก็ยังมีอีกเป็นจำนวนมาก แต่บัดนี้ปรากฏว่าได้มีพระบรมราชโองการประกาศสันติภาพ และการประกาศสงครามนั้นเป็นโมฆะแล้ว ฉะนั้นกระทรวงการคลังจึงขอให้วินิจฉัยให้ความเห็นว่า ผู้ที่ทำหน้าที่ในสงครามซึ่งกระทรวงกลาโหมได้อนุมัติให้นับเวลาระหว่างนั้นเป็นทวีคูณ และยังคงรับราชการอยู่ในเวลานี้จะควรมีสิทธินับเวลาระหว่างนั้นเป็นทวีคูณตามที่กระทรวงกลาโหมได้อนุมัติต่อไปหรือไม่ ประการใด

๓. คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๑) ได้พิจารณาแล้ว ขอเสนอว่า ในเรื่องซึ่งมีปัญหากับพระบรมราชโองการประกาศสันติภาพ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ ทำนองเดียวกับเรื่องนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยพิจารณาและให้ความเห็นไว้ว่า ประกาศพระบรมราชโองการที่กล่าวนี้มีความแสดงให้เห็นในสาระสำคัญเพียงว่า การประกาศสงครามของประเทศไทยต่อบริเตนใหญ่และสหรัฐอเมริกาที่ได้ประกาศมาแล้วเป็นโมฆะเท่านั้น ข้อความในประกาศนั้นไม่สามารถยังผลให้สงครามสิ้นสุดลง เพราะสภาพสงครามกับการประกาศสงครามนั้นอาจแยกกันได้เป็นคนละกรณี กล่าวคือ ตามกฎหมายระหว่างประเทศ

สภาพสงครามอาจมีได้แม้ไม่มีการประกาศสงคราม ดังปรากฏในบันทึกเรื่องกฎหมายว่าด้วยระบบเงินตรา ซึ่งได้เสนอนกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพร้อมกับหนังสือ ที่ ๑๐๗๗/๒๔๘๘ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๔๘๘

๔. เมื่อสภาพสงครามกับการประกาศสงครามอาจแยกกันได้เป็นคนละกรณีเวลากระทำหน้าที่ในสงคราม จะมีเพียงใด จึงเป็นเรื่องข้อเท็จจริง คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเห็นว่าผู้ที่ถูกสั่งให้กระทำหน้าที่ในสงครามนั้นย่อมมีสิทธิที่จะขอให้นับเวลาราชการตั้งแต่วันที่กระทรวงกลาโหมสั่งให้รับหน้าที่จนถึงวันสั่งให้เลิกเป็นทวีคูณได้ ตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญทหาร พุทธศักราช ๒๔๘๒

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

ผู้รักษาการในตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๔๘๘